ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการยอมรับระบบวนเกษตร บนพื้นที่สูงของเกษตรกร บ้านแม่สาใหม่ ตำบลไป่งแยง อำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.

ผู้เขียน

นางสาวจุฑามาศ มาลี

ว**ิทยาศาสตรมหาบัณฑิต**(เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ สุทธสุภา ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฏี ณ ลำบาง กรรมการ อาจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงภูมิหลังปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกร เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรกับการ ยอมรับระบบวนเกษตรตลอดจนศึกษาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่เกี่ยวกับการทำระบบ วินเกษตร

บระชากรที่ศึกษาคือเกษตรกรบ้านแม่สาใหม่ ตำบลไปงแยง อำเภอแม่ริม จำนวน 133 ครัวเรือน รวบรวมข้อมูลไดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าร้อยละ ค่า เฉลียและค่าไคสแควร์ (CHI—SQUARE) จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรบ้านแม่สาใหม่ส่วนมากมีอายุเฉลี่ย 33.34 ปี มีการ พูดภาษาไทยได้ดี เกษตรกรได้รับแหล่งข้อมูลข่าวสารมาจากสื่อวิทยุไทรทัศน์ เกษตรกรมีทัศนคติต่อ ระบบวนเกษตรและแบลงวนเกษตรในระดับบานกลาง แปลงวนเกษตรส่วนมากมีขนาด 3-4 ไร่ เกษตรกรเคยทำวนเกษตรมา 4-5 ปี มีรายได้รวม 20,000 บาทต่อปี แรงงานในครัวเรือน ประมาณ 5 คนต่อครัวเรือนและเกษตรกรมีการยอมรับระบบวนเกษตรบนพื้นที่สูงในระดับปานกลาง

จากการทดลองสมมติฐานพบว่า อายุ แหล่งข้อมูลข่าวสาร ขนาดของแปลงวนเกษตร มีความสัมพันธ์กับการยอมรับระบบวนเกษตรบนพื้นที่สูง การอ่านภาษาไทย ตำแหน่งทางสังคม การ ได้รับคำแนะนำส่งเสริมเกี่ยวกับวนเกษตร ทัศนคติที่มีต่อระบบวนเกษตร แรงงานในครัวเรือน และรายได้รวมของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับแต่อย่างใด

ปัญหาสำคัญที่เกษตรกรพบคือ การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์กล้าไม้ และการขาดแคลนน้ำ เพื่อการเกษตรและปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ก็คือรัฐบาลควรเผย แพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวนเกษตรผ่าน วิทยุ ไทรทัศน์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้เกษตรกรชาวเขาทำแปลงวนเกษตรในพื้นที่ของตัวเองให้มากขึ้น และควรมีการขยายกล้าเมล็ดพันธุ์ไม้ให้ มากขึ้นด้วย

ใ**ปสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม**่ Copyright© by Chiang Mai University ไป rights reserved INDEPENDENT STUDY TITLE : SOCIO-ECONOMIC FACTORS AFFECTING HIGHLAND

AGROFORESTRY SYSTEM ADOPTION OF FARMERS AT

MAESA MAI VILLAGE, PONGYAENG SUB-DISTRICT,

MAERIM DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE.

AUTHOR: MISS JUTHAMAS MALEE

M.Sc. (AGRICULTURE) : AGRICULTURAL EXTENSION.

EXAMINING COMMITTEE

ASSOC. PROF. DR.PAIBOON SUTHASUPA CHAIRMAN

ASSIST. PROF. WARAPA KUNAPORN MEMBER

ASSIST. PROF. DUSDEE NALAMPANG MEMBER

LECTURER RAMPAIPAN APICHARTPONGCHAI MEMBER

ARSTRACT

THE OBJECTIVES OF THIS RESEARCH WERE TO STUDY THE BACKGROUND, SOCIO-ECONOMIC FACTORS OF FARMERS, TO FIND OUT THE RELATIONSHIP BETWEEN THESE FACTORS AND THE ADOPTION OF HIGHLAND AGROFORESTRY SYSTEM AND TO INVESTIGATE PROBLEMS AND NEEDS OF FARMERS CONCERNING HIGHLAND AGROFORESTRY SYSTEM.

POPULATION STUDIED WERE FARMERS AT MAESA MAI VILLAGE,
PONGYAENG SUB-DISTRICT, MAERIM DISTRICT, TOTALLY 133 HOUSEHOLDS.

DATA WAS COLLECTED BY THE USE OF QUESTIONNAIRES. STATISTICS USED WERE
PERCENTAGE, AVERAGE AND CHI-SQUARE.

FROM RESEARCH FINDING, IT WAS FOUND THAT MOST FARMERS HAD AVERAGE AGE OF 33.34 YEARS OLD AND BEING LITERATE. THEY RECEIVED INFORMATION FROM RADIO AND TELEVISION. THEY HAD ATTITUDE TOWARDS AGROFORESTRY SYSTEM AND PLOTS AT A MODERATE LEVEL. THEIR PLOT SIZE WAS ABOUT 3-4 RAI. THEY USED TO PRACTICE AGROFORESTRY FOR 4-5 YEARS, WITH TOTAL INCOME 20,000 BATH/YEAR, HAVING 5 FAMILY LABOURS PER HOUSEHOLD AND THEY ADOPTED AGROFORESTRY AT THE MODERATE LEVEL.

FROM HYPOTHESIS TESTING, IT WAS FOUND THAT AGE, SOURCE OF INFORMATION AND PLOT SIZE WERE RELATED TO THE ADOPTION OF AGROFORESTRY SYSTEM, BUT LITERACY, SOCIAL POSITION, ADVICE ON AGROFORESTRY, ATTITUDE TOWARDS AGROFORESTRY, FAMILY LABOUR AND TOTAL INCOME WERE NOT RELATED TO THE ADOPTION OF AGROFORESTRY AT ALL.

PROBLEMS FOUND WERE LACK OF SEEDLINGS, WATER SHORTAGE AND HIGH COST OF PRODUCTION . IT WAS SUGGESTED THAT INFORMATION ON AGROFORESTRY SHOULD BE DISSEMINATED MORE THROUGH RADIO , TELEVISION, ETC. AND THE FARMERS SHOULD PRACTICE AGROFORESTRY IN THEIR OWN PLOTS OF LAND AND SEEDLINGS SHOULD BE PROPAGATED MORE.